

Debat

Et tvivlsomt forbillede

Udenrigsminister Martin Lidegaard er frustreret over Kremles propaganda i konflikten om Ukraine, men de vestlige medier tjener næppe som det bedste forbillede for Rusland.

KRONIK

af Jens Malling,
journalist

Det er spændende at høre om udenrigsminister Martin Lidegaards aktuelle bestræbelser på at modvirke russisk propaganda. Sammen med en gruppe EU-kolleger har han sat sig for at "bibringe den russiske befolkning et billede af fakta".

EU barsler med en handlingsplan, der først på sommeren skal klarlægge, hvordan Kreml-propagandaen bedst kan stoppes. EU vil finde ud af, hvordan russernes alternative adgang til informationer kan forbedres.

Udenrigsministrene fra EU er frustrerede over de statslige russiske tv-kanaler. Ifølge Lidegaard "skaber de et helt andet billede, end det, der er virkeligheden". Den danske udenrigsminister beskylder russisk propaganda for at "forvride sandheden". Han betegner den som "løgnagtig" og "hadsk".

Det kan han have ret i. Men står det virkelig i så kras modsætning til den måde, medierne fungerer på i Vesten, som Lidegaard lægger op til?

Lidegaard er en stor beundrer af medierne i Vesten – så stor, at hans projekt om at stække

den russiske propaganda skal have dem som forbillede.

Udenrigsministerens forehavende skal – forklarer han – drives af "det vi er stærkest til" nemlig "ærlighed og faktuel dækning". Altså det som mediasystemet i Vesten er stærkest til. For hvis der er noget det vestlige mediasystem er kendetegnet ved, så er det da ærlighed og faktuel dækning. Er han i stand til at overbevise om det? Ikke helt.

Lidegaard er dybt bekymret over den russiske propaganda, fordi den skaber "modsetninger og had". Underforstået: Det er noget vestlige medier holder sig for gode til.

For at illustrere hvor slem den russiske propaganda er, fremhæver han historien om Kreml-loyale medier, der beskriver, hvordan ukrainske regeringsstyrker har korsfæstet en lille dreng.

Og Lidegaard har ret i, at historien er et eksempel på at magthavere og medier vil gå langt og har en livlig fantasi, når en tøvende befolkning skal manipuleres til at bakke op om ulovlige militære operationer i et fremmed land – i dette tilfælde Ruslands angreb på Ukraine.

KUVØSEBØRNENE

Men som et andet eksempel fra optakten til den Første Golfkrig viser, er det bestemt ikke et fænomen, der kan begrænses til Vestens modstandere:

Da irakiske tropper invaderede Kuwait i august 1990, gik de ind på tre sygehuse i landets hovedstad og rev mindst 300 spædbørn ud af deres kuvøser, smed babyerne ned på betongulvet og sendte kuvøserne tilbage til Irak, hvor der var brug for dem.

EU barsler med en handlingsplan, der først på sommeren skal klarlægge, hvordan Kreml-propagandaen bedst kan stoppes.

Tv-stationerne ABC og NBC sendte nyheden, som nåede ud til mere end 35 millioner amerikanere. De danske aviser Berlingske Tidende, Weekendavisen og BT bragte også historien. "Irakiske soldater bag massakre på kuvøsebørn", lød BT's overskrift 19. december 1990.

Den danske journalist Anders Jerichow gik så langt som til at holde den irakiske præsiden

dent Saddam Hussein personlig ansvarlig: "Han havde ladet børn flå ud af kuvøser på hospitaler," skrev Jerichow 18. januar 1991.

Soldaternes uhyrlige fremfærd spillede en vigtig rolle i at sikre opbakning til USA's krig mod Irak, som startede netop denne måned. Når man har med ondskaben selv at gøre i form af Saddam Hussein og hans spædbørnsmyrdende soldater, er der vel ikke andet at gøre end at indlede en krig mod ham.

De vestlige medier gjorde deres for at spore seere og læsere ind på krig. De var med til at "piske en stemning op" i befolkningen – et udtryk Martin Lidegaard nu bruger om de russiske medier. For der var et problem med den makabre nyhed om de kuwaitiske spædbørn: Den var fri fantasi. Historien var plantet af Hill & Knowlton – et kommunikationsbureau med hovedsæde i New York, som var hyret til opgaven af den kuwaitiske regering.

MASSEØDELÆGGELSESVÅBEN

11 år senere indledtes et nyt kapitel i en række vestlige mediers kampagne mod Irak. 8. september 2002 offentliggjorde New York Times en artikel, hvor journalist Judith Millers anonyme kilde konstaterer at Irak har masseødelæggelsesvåben.

Der opstod en vekselvirkning mellem den amerikanske regering og New York Times,